

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

Dubium IX. De præscriptione delictorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

2465. Resp. fundamentum dicendi, actiones civiles tam reales, quam personales, & obligationes, seu debita rerum etiam mobilium, quæ per actiones exigì possunt, non præscribi contra Creditorem, etiam bona fide, nisi spatio 30. annorum, defumi communiter ex L. sicut in rem. 3. C. de præscript. 30. vel 40. annor. ubi dicitur, quòd sicut in rem speciales, ita de Universitate, ac personales actiones ultra 30. annorum spatium minimè protendantur: sed, si quares, vel jus aliquod postuletur, vel persona qualicunque actione, vel persecutione pulsetur, nihilominus erit agentis triginta annorum præscriptio metuenda. Eodem etiam jure, in ejus persona valente, qui pignus vel hypothecam non à tuo debitore, sed ab alio per longum tempus possidente nititur vindicare. Quæ ergo antea non motæ sunt actiones, 30. annorum jugi silentio, ex quo jure competere ceperunt, vivendi ulterius non habeant facultatem.

2466. In hoc textu adverto. 1. quòd speciales actiones de universitate, ultra 30. annos non protendantur; 2. quòd pulsanti aliquem qualicunque actione, aut persecutione, opponi possit 30. annorum præscriptio; 3. idem esse, si rem hypothecæ subjectam non debitor, sed alius possideat, ut diximus paulò antè. 4. quòd si istæ actiones intra 30. annos, à die, quo ceperunt jure competere, motæ non sint, ulterius moveri non possint: his observatis mihi videtur. 1. vel non debere dici actiones rerum mobilium non contineri inter bona mobilia, ut tradit Haunoldus tom. 1. tr. 5. n. 317. & tamen vi dictæ legis sicut, non præscribi nisi tempore tricennali; vel non debere indefinitè dici eas annumerari bonis mobilibus, cum ipse concedat n. 238. hæc præscribi triennio.

2467. Placet autem limitatio, quam facit Pirhing h. r. n. 123. ubi tradit dictas actiones civiles tam reales, quam personales, seu debita rerum mobilium regulariter præscribi cum bona fide 30. annis; quod omnino verum est, cum hoc tamen addito, quod ibidem ponit: quambus aliqua minori tempore præscribantur; videtur autem posse hoc colligi ex ipsa L. sicut, ubi post ea, quæ retulimus ex ipsa num. præced. subjungitur: hæc autem actiones annis triginta continuis extinguantur, quæ

perpetuæ videbantur; non illa, quæ antiquis temporibus limitabantur; ergo lex aliquas excipit, quæ non excluduntur, seu non indigeant 30. annis; sed tantum illa, quæ speciales sunt, ut notavimus supra; & enarravimus n. 2462. ex L. 1. §. ad hæc C. de annali except. vel quæ aliàs perpetuæ erant.

2468. Altera difficultas est, an etiam actiones & obligationes contra Ecclesiam Romanam inferiorem præscribantur tempore 30. annorum? Resp. actiones & obligationes rerum immobilium, contra talem Ecclesiam non præscribi, nisi tempore 40. annorum; ratio sumitur à n. 2398. intellige illas, quæ aliàs excluduntur præscriptione decennali, vel vicennali; si enim aliàs præscribuntur minori tempore, quam decennio, adversus Ecclesias præscribuntur eodem tempore, quo adversus privatos, ut constat ex Authent. quas actiones, junct. gloss. V. duransibus, de quo V. n. 2398. & sic videtur etiam intelligendum, quod dicitur, actiones civiles mobilium non præscribi, nisi 30. annis; nimirum illas, quæ aliàs non excluduntur præscriptione decennali, vel vicennali.

DUBIUM IX.

De præscriptione delictorum.

2469. Cùm etiam dentur quædam actiones procedentes ex delicto, exquæ criminales, breviter etiam de illis dicendum venit; & 1. quo tempore præscribatur accusatio criminalis? 2. an id procedat in quovis delicto? 3. an idem dicendum veniat de exceptione adversus accusationem criminalem? 4. à quo termino incipiat tempus, huic delictorum præscriptioni sufficiens? Ad 1. Resp. omnem accusationem criminalem tolli, & præscribi tempore vicennali per L. 12. ff. ad leg. Cornel. de falsis, ibi: querela falsi temporalibus præscriptionibus non excluditur, nisi viginti annorum exceptione, sicuti cætera quoque ferè crimina; hinc accusanti de crimine commisso ante 20. annos jam elapsos, rectè, ac efficaciter opponi potest exceptio 20. annorum; quod communiter etiam traditur de inquisitione; tametsi crimen sit notorium, vel confessatum.

2470. Ad 2. Resp. negativè; ut insinuat ipse textus in dicta L. 12. ibi: sicut

cætera quoque ferè omnia; igitur aliquæ criminales actiones sunt, quæ excluduntur minori tempore, quam 20. annorum; sic de jure communi crimen *peculatus* præscribitur *quinquennio*, L. 7. ff. ad leg. Jul. peculat. ibi: *peculatus crimen ante quinquennium admissum, objici non oportet*; idem est de actione, vel accusatione *Adulterii, stupri, incestus, lenocinii*, &c. intellige, quoad pœnam temporalem, ex L. 29. ff. ad leg. Jul. de adulter. ibi: *hoc quinquennium observari legislator voluit, si Reo, vel reæ stuprum, Adulterium, vel lenocinium objiciatur*. Quid ergo, si aliud crimen, si quod objiciatur, quod ex lege Julia descendit: ut sunt, qui domum suam stupri causâ præbuerunt, & melius est dicere, omnibus admissis, ex lege Julia venientibus, quinquennium esse præstitutum.

2471. Verum huic responsioni adhibenda est aliqua limitatio. 1. ut intelligatur, accusationem *Adulterii* tolli quinquennio, quoad pœnam temporalem, seu legalem; non autem spirituales; hinc propter *Adulterium* semper peti potest divorcium, nisi Reo ab innocente dimissum, aut aliâ viâ jus divortii extinctum sit. 2. ut etiam quoad temporalem pœnam procedat solum de adulterio præcisè, nimirum, sine incestu, vel stupro; ubi enim est cum incestu, requirit præscriptionem 20. annorum, ex L. *querelam, cit.* si autem cum stupro, seu violentia, nunquam præscribitur per dict. L. 29. §. *fin.* ibi: *eum autem, qui per vim stuprum intulit, vel Mari, vel feminae, sine præscriptione hujus temporis, accusari posse, dubium non est; cum eum publicam vim committere nulla dubitatio est.*

2472. Præter hoc, delictis, quorum accusatio, vel denuntiatio, perpetuo durat, seu nullo tempore præscribitur, annumeratur etiam accusatio *Apostasie*; L. *Apostatarum*, C. de *Apostatis*; ibi: *Apostatarum Sacri-legum nomen singulorum vix continuâ accusatione incesset, & nullis finitâ temporibus hujusmodi criminis arceatur indagari*; & crimen *parricidii*, L. *fin.* ff. ad legem Pompejam de *parricid.* ibi: *eorum, qui parricidii pœnâ teneri possunt, semper accusatio permittitur*; & hoc extendunt aliqui ad omnia crimina excepta, ut est crimen lætæ Majestatis, Hæresis, Assass-

Tom. II.

sinii, falsæ monetæ, Simonia, Abortus, suppositi partus, Concussionis.

Ad. 3. Resp. quod non; & hoc propter regulam generalem, ibi: *qua sunt temporalia ad agendum; sunt perpetua ad excipiendum*. Ad 4. Resp. quod à die commissi criminis, & non primum à die notitiæ, ut habet communior sententia (quamvis hoc posterius etiam non pauci, nec ignobiles teneant) quia regulariter præscriptiones, etiam ignorantibus currunt. Ad extremum nota, tametsi quædam actiones civiles ex criminalibus descendant, non tamen præscribi, sicut istas; sed tempore ipsis à jure constituto.

DUBIUM X.

De præscriptione feudorum, & emphyteusis.

2474. Quoad hanc materiam, quantum pertinet ad feudum, & emphyteusin Ecclesiasticam, quæstio proposita resolvi potest ex dictis; quoad alia feuda, quantum est ex libris feudorum, & seclusâ locorum consuetudine, vel pactis primæ concessionis adjectis, quæstio est. 1. an feudum à possessore bonæ fidei præscribat; contra verum Vasallum tempore ordinario? 2. an etiam in aliis casibus? 3. an præscriptio feudi contra verum Vasallum noceat etiam ejus filiis? 4. si quis per errorem investitus à vero domino possideat feudum bonâ fide tempore requisito? 5. si quis investitus esset per Procuratorem, qui per errorem credebatur habere mandatum speciale? 6. si quis possideret feudum ex titulo existimato, credens majores suos esse investitos? 7. an idem foret, si quis esset investitus à vero Vasallo, qui inconsulto Domino feudum alienavit? Ante respons. nota, quodlibet feudum contra quemcunque præscribi tempore immemoriali; id, quod tenet communis; quia in tali casu præsumitur titulus, & saltim non mala fides; quibus positis:

Ad. 1. Resp. affirmativè, nimirum inter præsentem decem; inter absentes viginti annis, supposito titulo comparationis, seu acquisitionis; ad 2. Resp. non nisi annis triginta; ratio sumitur ex lib. 2. feud. tit. 26. ibi: *si quis per triginta annos rem* aliquam.

LIII 2